

zřejmě záznam práva zástavního pro převodní poplatek jako prostředek k jeho vymožení a tudíž prostředek promlčení přednosti přetrhující. Rekurentka dovolává se pro své opačné stanovisko uvedeného již judikátu býv. nejvyššího soudu ve Vídni č. 153, leč neprávem. Toto rozhodnutí nevylučuje záznam práva zástavního k zajištění převodního poplatku ze zákonných prostředků, jimiž se promlčení přednosti zmíněného poplatku, bylo-li jich použito, přetrhuje. Naopak podle důvodů dlužno souditi, že toto rozhodnutí řadí i záznam práva zástavního pro převodní poplatek k prostředkům, jimiž se promlčení přednosti převodního poplatku přetrhuje (srovnej též sb. n. s. čís. 5314). Rekursní soud pokládal podle toho právem promlčení přednosti převodního poplatku následkem záznamu ze dne 23. února 1923 za přetržené a protože od tohoto dne do dne příklepu, t. j. 30. května 1925, promlčecí lhůta 3 let neuplynula, přiřkl z nejvyššího podání převodní poplatek v přednostním pořadí právem.

Čís. 6124.

Jde o bursovní terminový obchod obilím (§ 10 zákona ze dne 4. ledna 1903, čís. 10 ř. zák.), byl-li dán příkaz k zakoupení většího množství obilí, označeného pouze povšechně podle obecného znaku, nikoliv podle vzorku nebo jiného přesného označení. Nezáleží na místě, kde byl zakázaný terminový obchod proveden. Nárok ze zakázaného terminového obchodu nemůže býti vymáhán u tuzemských soudů bez ohledu na státní příslušnost žalobcovu.

(Rozh. ze dne 16. června 1926, Rv I 102/26.)

Žalující americká firma nakupovala a prodávala na americké burse k příkazu žalované tuzemské firmy obilí a domáhala se na žalované zaplacení rozdílu z poklesu cen obilí. P r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e žalobu zamítl, maje za to, že šlo o bursovní terminový obchod zapovězený §em-10 zákona ze dne 4. ledna 1903, čís. 10 ř. zák. O d v o l a c í s o u d napadený rozsudek potvrdil. N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

V první řadě jest se zabývatí právním posouzením věci. Dovolatelka jest na omylu, shledávajíc podstatu terminového obchodu bursovního v projevu stran, že nezamýšlejí efektivní dodání a převzetí zboží, takže v době smluveného termínu má býti vypočten jen rozdíl smluvené a terminové ceny tržové. Toho nevyžadují terminové obchody. K takovému obchodu postačil úplně příkaz nákupu 20.000 bušlů pšenice, označené jednou jako červencové, po druhé jako záříjové, za určenou kupní cenu. Pšenice byla tudíž označena jen povšechně podle obecného znaku, ne podle vzorku nebo jiného přesného označení, mimo to šlo o desítitisíce bušlů. Již tím sjednaly strany bursovní terminový obchod s pšenicí, tudíž obilím, jenž je v tuzemsku zakázán podle § 10. zákona ze dne 4.

ledna 1903, čís. 10 ř. zák. Nezáleží na tom, zda úmysl stran nesl se ke skutečnému plnění, či jen k zisku anebo ztrátě rozdílu cen, a není proto třeba zabývat se dalšími vývody odvolacího spisu, z nichž vyplývá ostatně jedině, že šlo o terminový obchod s obilím, což jest ostatně přímo vysloveno i v závěrečných listech. Dovolatelka prohlašuje mylně terminový obchod s obilím za dovolený, není-li současně diferenčním, neboť, jakmile jde o obilí jako předmět obchodu, jest terminový obchod zakázán vůbec. Nezáleželo proto na zjištění vůle stran co do skutečného plnění, a není řízení neúplným, že nedošlo k zjištění tomu. Podobně nebylo potřebí dalších důkazů, neboť k správnému posouzení věci po stránce právní postačil již skutkový přednes žalující strany v žalobě. Není proto oprávněn ani dovolací důvod §u 503 čís. 2 c. ř. s. Odvolací soud nepřehlédl tvrzení žalující strany, že byla jen komisionářem, naopak poukázal na to, že žalobkyně, jednajíc se žalovanou stranou, použila jiné firmy (bankovní a obchodní komisionářské společnosti) jako komisionáře, a že byla proto k žalované straně smluvní stranou, kterou stihají následky neplatnosti smlouvy přímo. Ostatně přehlíží opět, že nezáleží na tom, zda šlo o diferenční obchod. Nezáleží také na místě, kde byl proveden zakázaný obchod terminový. Uvedený zákon, jej zakazující, nerozeznává v tomto směru. Nárok, uplatněný ze zakázaného obchodu, jest nicotným podle §u 879 obč. zák., a nemůže býti vymáhán před zdejšími soudy bez ohledu na státní příslušnost žalobcovu.

Čís. 6125.

Bylo-li u vyřízení návrhu za navrácení v předešlý stav řízení ve hlavní věci prozatímně přerušeno, byla přerušena i lhůta ku podání odvolání a počala zahájením pokračování v řízení běžeti znovu.

(Rozh. ze dne 17. června 1926, R I 487/26.)

Odvolací soud odmítl odvolání žalovaného jako opožděné, ježto bylo podáno teprve dne 23. března 1926, ač rozsudek soudu první stolice byl žalovanému doručen dne 2. března 1926.

Nejvyšší soud zrušil napadené usnesení a uložil odvolacímu soudu, by odvolání přijal na soud a po zákonu vyřídil.

Důvody:

Rekurs žalovaného jest důvodný. Odvolací soud přehlédl, že usnesením prvního soudu ze dne 28. února 1926 bylo u vyřízení návrhu na navrácení ku předešlému stavu řízení ve hlavní věci prozatímně přerušeno (§ 152 c. ř. s.). Podle §u 163 první odstavec c. ř. s. má přerušování řízení také za účinek, že přestane běh každé lhůty ku provedení kteréhokoliv úkonu procesního. Když se počne pokračovati v řízení, jde plná lhůta znovu. Tímto dnem je v tomto případě den 20. března 1926. Bylo-li odvolání podáno dne 23. března 1926, bylo podáno včas a proto nemělo býti odmítnuto jako opožděné.